

TERVISE EDENDAMISE TEGEVUSKAVA AASTAKS 2011

Tervise edendamine on protsess, mis võimaldab inimestel suurendada kontrolli oma tervise ja seda määravate tegurite üle ning parandada seeläbi oma tervist. Tervise edendamine käsitleb tervist laiemalt kõigi tervisemõjurite: majanduslike, sotsiaalsete, keskkondlike ja käitumuslike, kaudu.

Haigekassa rahastab tervise edendamist vastavalt ravikindlustuse seaduse paragrahvile 4 sihtotstarbeliste projektide kaudu kooskõlastatult Sotsiaalministeeriumiga ning vastavalt haigekassa nõukogu kinnitatud prioriteetidele.

Eesti Haigekassa (edaspidi *haigekassa* või *HK*) nõukogu 20. oktoobri 2010. a. otsusega nr. 13 “Tervise edendamise ja haiguste ennetamise projektide pikaajaliste prioriteetide ja rahastamise põhimõtete kinnitamine” kinnitati ühtsed haiguste ennetamise ja tervise edendamise projektide rahastamise põhimõtted ja prioriteedid.

Haigekassa poolt rahastatavad tegevused teostatakse Eesti rahvastiku tervise arengukava osana; rahastatavatel tegevustel on selged eesmärgid, tõenduspõhisus ja tulemuslikkuse indikaatorid; rahastatavate tegevuste planeerimisel, elluviimisel ja tulemuslikkuse hindamisel tehakse süstemaatilist koostööd asjaomaste partnerite ja meediaga; rahastatavatel tegevustel on soovitatavalt põhjus-tagajärg seosed vähendamaks haigekassa kulusid konkreetsete terviseprobleemide ravile ning eeldatav kaugmõju haiguskoormusele ja elukvaliteedile; koostöös partneritega tehakse pidevat koostööd ennetavate tervishoiuteenuste ja projektitöö kvaliteedi parendamiseks ning tegevuste efektiivsuse tõhustamiseks.

Tervise edendamise ja haiguste ennetamise projektide pikaajalised prioriteedid on südame-veresoonkonna haiguste ennetamine ja varajane avastamine; pahaloomuliste kasvajate varajane avastamine; kodu- ja vaba aja vigastuste ja mürgistuste ennetamine; laste tervislikule arengule suunatud tegevus ja patsiendi teadlikkuse suurendamisele suunatud tegevus.

Haigekassa rahastab tervise edendamisel tõenduspõhiseid ja kuluefektiivseid tegevusi, mis on enim elu ja tervist säästvad, toetavad Haigekassa arengueesmärke ning mille abil lisaks tervisekäitumise paranemisele toetatakse teadlike valikute tegemist ka tervishoiuteenuste kasutamisel ja raviprotsessis.

Tervise edendamise tegevussuundadeks on tervisekasvatus ja terviseõpetus haridusprogrammide osana, terviseteabe levitamine ja tervislike eluviiside motiveerimine, tervist toetavate teenuste arendamine, eluviisi mõjutamine ja käitumisrisi vähendamine, tervistsoodustava elukeskkonna kujundamine, paikkondade ja gruppide suutlikkuse arendamine toime tulemaks oma terviseprobleemide lahendamiseks, partnerluse arendamine toimetulekuks kohalike probleemide lahendamiseks, erinevate poliitiliste otsuste ja seadusandluse mõjustamine tervist toetavate otsuste saavutamiseks, toetusgruppide käivitamine haavatavate gruppidele toetava keskkonna loomiseks ja elanikkonna gruppide tervisesituatsiooni analüüs.

Tervise edendamise tegevuste planeerimisel ja rakendamisel lähtutakse ravikindlustuse kahest olulisest väärtusest: solidaarsusest ning võrdse ja ühetaolise kohtlemise printsibist – seda nii sihtrühma kui partnerite osas. Seega arvestatakse tegevuste planeerimisel tegevuste võrdset jaotuvust piirkonniti, tegevuste võrdset kättesaadavust kõigile sihtrühmadele ning tegevuste koordineeritud ja kvaliteetset läbiviimist. Tervist edendavate projektide rahastamine toimub riigihangete korras.

Haigekassa tervise edendamise tegevuskava hõlmab vaid osa kogu tegevusest tervise edendamise valdkonnas ning suurim osa tervise edendamisest teostatakse püsistruktuuride

tegevusena ja riigieelarvest rahastatavate riiklike programmide kaudu. Haigekassa poolt rahastatavad tegevused aitavad kaasa riigis kavandatavatele muudatustele ja protsessidele elanikkonna parema tervise nimel.

Tervise edendamise tegevused jaotatakse lisaks prioriteetsetele valdkondadele tegevuste suuna alusel:

1. Infrastruktuuride arendamine
2. Paikkondlik vigastuste vältimine
3. Meedias teavitamine
4. Trükised
5. Sihtrühmadele suunatud tegevus

Tervise edendamise tegevuskava on toodud eeltoodud jaotuse lõikes.

1. INFRASTRUKTUURIDE ARENDAMINE

Kiireimad muudatused on võimalik saavutada olemasolevate tervist mõjutavate infrastruktuuride arendamisega ning sihtrühmade tervist puudutavaid otsuseid mõjutavate inimeste teadlikkuse tõstmisega. Sidusrühmadena käsitletakse neid inimesi, kelle tööst sõltub olulisel määral vastavas paikkonnas tehtav tervise edendamise töö, näiteks kooli tervisenõukogude liikmed ja kooli tervishoiutöötajad, lasteaia pedagoogid, maakondade tervisenõukogude liikmed, maakondade vigastuste ennetamise töögrupid ja kohaliku omavalitsuse võtmeisikud, tervishoiutöötajad ja tööandjad. Sidusrühmadele suunatud tegevuse eesmärgiks on vastava meeskonna, organisatsiooni või kogukonna suutlikkuse tõus korraldama, kontrollima ja juhtima elanike tervisega seonduvaid tegevusi. Tegevustena planeeritakse sidusrühmade koolitust, nõustamist ja juhendamist tervisega seotud arengukavade/tegevuskavade koostamisel ja elluviimisel, tegevust toetavate juhend- ja abimaterjalide valmistamist. Oluliseks komponendiks tervise edendamise infrastruktuuri arendamisel on ka kogemustega ja pädevate isikute vaheline praktiliste kogemuste vahetamine. Projektipõhiselt on võimalik toetada riigis kavandatavaid süsteemseid muutusi (nt koolitervishoiu või tervisepoliitika rakendamiseks paikkondades).

1.1. Tervise edendamine lasteaia ja koolis

Projekti eesmärgiks on lasteaedade ja koolide tervist toetava keskkonna arendamine ning suutlikkuse tõus laste tervislikule arengule suunatud tegevuste elluviimisel.

Projekti strateegilised tegevussuunad on lasteaedade ja koolide tervist edendavate tegevusi soodustava tugivõrgustiku toimimise toetamine, tervise edendamise teadvustamine ja haridusasutuste spetsialistide motiveerimine. Õpilaste vaimse tervisega seotud probleemide ennetamise soodustamine läbi õpilaste kaasamise vaimset tervist edendavate tegevuste elluviimisesse. Käesolev projekt toetab ka kroonilist haigust põdevate laste integreerimist haridusasutustes toimetuleku soodustamiseks.

Tulemuslikkuse indikaatoriteks on koolides ja lasteaedades tervise edendamise tegevuse soodustamiseks motiveeriva koolituse läbinud vähemalt 300 haridusasutuses töötavat inimest; igas maakonnas ja kolmes suuremas linnas on paikkondlik koordinaator, kelle poolt on nõustatud vähemalt kokku 270 asutust; tervist edendavate lasteaedade ja koolide võrgustikuga uute liitunute arv, millest 18 lasteaeda ja 18 kooli liituvad võrgustikuga (hetkel on võrgustiku liikmed 165 kooli ja 163 lasteaeda). Vähemalt kolmel laps-diabeetikul on aidatud kohaneda lasteaia tugiisiku kaudu.

1.2.Laste hammaste tervise projekt

Projekti eesmärgiks on väikelaste suuhügieeni kujundamine kaariese ennetamiseks ja vähendamiseks ning lapsevanemate teadlikkuse tõus varajases hambaarsti visiidist.

Strateegilised tegevussuunad on kooskõlas sotsiaalministri 6 jaanuari 2010 määrusega nr 2 „Perearsti ja temaga koos töötavate töötajate tööjuhend“ 3-aastaste laste hammaste hoolitsemise praktilise õppe läbiviimine ning lapsevanemate informeerimine hammaste korrashoiu vajalikkusest ja võimalustest. Projekti käigus on loodud meeskond, kelle pädevuses on igas maakonnas korraldada hammaste ennetusega seotud tegevusi ühtse metoodika alusel. Sihtrühmaks lasteaia käivad lapsed, nende vanemad ja lasteaia personal ning pereõde vastuvõtul käivad 4,5 kuu vanuste imikute vanemad.

Eesmärgi elluviimiseks on 2010. a koolitatud õdedest 16 spetsialisti, kes on pädevad ja valmis koolitusi läbi viima vähemalt 30 lasteasutustes. Vajadus on koolitada veel vähemalt 10 hambaraviõde. Välja töötatud on laste ja lapsevanemate koolitamise ühtne metoodika ning muretsatud vajalikud õppevahendid ja -materjalid. Koolitatud õed erinevatest maakondadest viivad läbi nõustamisi koostöös lasteaedadega. Lisaks kavandatakse tegevusi sidusrühmadele: pereõdedele, ämmaemandatele, lapsevanematele ja koolieelsete lasteasutuste õpetajatele. Tehakse koostööd perekoolide esindajatega, et sinna õppekavasse lülitada ka info lapsea kaariese ennetamise kohta. Edaspidise tegevuse planeerimiseks on kaardistatud lasteaiaõpetajate vajadused efektiivse õpetegevuse elluviimiseks. Jätkatakse teavitustegevusega tutvustades vastavat kodulehekülge, avaliku meedia kaasamise ja juhendmaterjalide levitamise kaudu. Lisaks on kavandatud koostöö hambaravi teenuse osutajatele suunamisel osas (s.h. hambaraviõdede iseseisvad vastuvõttud 3 suuremas linnas).

2011. aastast märgitakse laste profülaktilise läbivaatuste arvetele DFM indeksiga seotud andmeid, mis võimaldab edaspidi hinnata projekti tegevuste tulemuslikkust.

Tulemuslikkuse indikaatoriteks on vähemalt 30 uut pereõde on läbinud praktilise väljaõppe ning tegelevad kõigi oma nimistu laste suuhügieeni harjumuste kujundamisega. 10 uut hambaraviõde on läbinud ettevalmistuse koolitaja tööks; 100 sidusrühma esindajat (pereõed, ämmaemandad, lasteaiaõpetajad jne) on osalenud teabepäeval. Sihtrühmale on läbi viidud 40 koolitust 40 erinevas lasteasutuses. Koolituse tulemuslikkus on hinnatud tõenduspõhise metoodikaga tagasiside küsitluste alusel. Hambaraviõdede iseseisvate vastuvõttudega nõustamiskabinettide rakendamine 3 suuremas linnas (Tallinn, Tartu, Pärnu) ja nõustatud laste/perede arv 300, millest 10% on riskirühma lapsed, kes on suunatud koolituste läbiviijate ja pereõdede poolt.

Lisainfot leiad <http://lastehammastetervis.perekool.ee/>

1.3.Üleriigiline tervise edendamise konverents

Konverentsi eesmärgiks on info vahendamine, kaasaegsete ja aktuaalsete teemade tutvustamine ning arutlemine Eestis tegutsevatele tervise seotud spetsialistidele. 2011 a. konverentsi teemaks on laste ja noorukite tervis ning eeskätt keskendutakse aktuaalsetele terviseriskidele ning keskkonna loomise võimalustele, et maandada laste ja noorte tervist ohustavaid riske. Samuti räägitakse vanemahariduse võimalustest ja kättesaadavusest ning ressursside suunamisest riskiperedele. Osalema on oodatud lisaks tervise edendamise spetsialistidele, kõik lastega seotud spetsialistid, sealhulgas noorsoo- ja sotsiaaltöötajad ning noorte organisatsioonide esindajad. Peamiseks korraldajaks on Tervise Arengu Instituut ning teised koostööpartnerid on Sotsiaalministeerium, WHO Eesti esindus ja Eesti Tervisedenduse Ühing.

1.4. Tervisesüsteemide koolitus

Koolituse eesmärgiks on tervise- ja tervishoiuvaldkonnas töötavate spetsialistide pädevuse tõstmine tervise- ja tervishoiusektori jätkusuutliku korraldamise ja rahastamise valdkonnas. Peakorraldajaks on sotsiaalministeerium koostöös WHO Eesti esindusega.

2. PAIKKONDLIKUD VIGASTUSTE VÄLTIMISE PROJEKTID

Paikkonna tegevused ja elukorraldus on määravaks inimese tervisekäitumise muutuse saavutamiseks. Maakondliku tegevuse peamiseks valdkondadeks on määratletud vigastuste vältimine, kuna selles valdkonnas ei toimu tegevus riiklike strateegiate raames. Antud valdkonnas moodustavad olulise riskirühma lapsed, tööealised mehed ja eakad. Laste puhul on õnnetuste vältimisel oluline roll vanemate teadlikkusel ja järelevalve tagamisel, mida saab tõhustada vanemahariduse tõhustamise kaudu. Täiskasvanutel on vigastuste tekke oluline ohutegur liiga riskiv käitumine ja alkoholi liigtarbimine, mis mõlemad võivad olla seotud puudulike toimetuleku oskustega. Alkoholi liigtarbimise ennetus on maakondliku tegevuse osa, paikkonna võtmeisikute tervise edendamise professionaalsele arengule kaasa aitamine, maakondlikud tegevused aitavad kaasa üleriigiliste tegevuste (meediakampaaniad, rahvastiku tervise arengukava tegevus ja üleriigilised projektid) jõudmiseni maakonna inimesteni. Paikkondliku tegevuse raames on vajalik pöörata tähelepanu sotsiaalselt tundlikele elanikkonna rühmadele, kas läbi eneseabi rühmade, otsuseprotsessi kaasamise, paikkonna võrgustikes osalemise või muude võimestavate tegevuste abil. 2010. aastal koostati maakondlikud vigastusteprofiilid, millele tuginedes saab näha paikkonna tundlikke kriitilisi ohukohti.

Vigastuste ja mürgistuste vältimine paikkonnas on tõendatult üks tulemuslikumaid tegevusi, mille kaudu on võimalik säästa inimesi.

2.1 – 2.17. Kodu- ja vabaaja vigastuste vältimine paikkonnas

Projektide kaugeesmärgiks on paikkonna suutlikkuse tõus sotsiaalse sidususe suurendamiseks ja kodu- ja vabaaja vigastuste vähendamiseks, sealhulgas alkoholist ja mürgistustest tingitud tervisekahjustuste vähendamine 15 maakonnas ja kahes suuremas linnas (Tartus ja Tallinnas). Strateegilised tegevussuunad on kodu- ja vabaaja vigastuste ennetamise koostöövõrgustiku toimimise korraldamine ja tegevuste koordineerimine, strateegiline planeerimine ning lähieesmärkide saavutamine vastavalt paikkonna vajadustele ja võimekusele.

- Võtmeisikute võimestamine vigastuste vältimisega otseselt seotud teemadel vähemalt ühel korral aastas. Sidusrühma esindajate koolitus vähemalt kahel korral, minimaalselt 30 paikkonna spetsialistile;
- Väikelaste vanemate teadlikkuse ja vastutuse tõstmine õnnetustesse sattumise ohtudest, ennetavate tegevuste suunamine kõrgema riskiga perekondadele. Koostöö sidusrühmadega (lastekaitse, sotsiaaltöötajad, pereõed) riskiperede leidmiseks ja vähemalt 20 pere nõustamine või teavitamine vigastuste ennetamise võimalustest.
- Noortele suunatud tegevused kaasavad sihtrühma ennast probleeme nägema ja lahendusi leidma alkoholi tarvitamise, ja seeläbi vigastuste tekke riskitegurite teadvustamiseks. Maakonnas läbi viia vähemalt 2 noorte ümarlauda, kus kavandatakse vajalikke tegevusi paikkonnas, arvestades noorte ettepanekuid, mida võimalusel ka realiseeritakse.
- Paikkondliku projekti osaks on koostöö vigastuste ennetamise üleriigilise kampaaniaga.

- Eakatele suunatud üritustel käsitletakse ohtusid eaka kodus ja suurendatakse sotsiaalset sidusust riskide maandamiseks. On korraldatud vähemalt 2 üritust eakatele või osaletud eakate üritustel vigastuste ennetamise teemadel.
- Osaletakse „Kaitse end ja aita teist“ koolituste ja ohutuslaagri korraldamisel paikkonnas. Peale laagrit kogutakse info ja rahuloluküsitlus korralduslikust aspektist, tehakse ettepanekuid tegevuse tõhustamiseks ning viiakse läbi tagasisideseminar.
- Muud tegevused, mis tulenevad paikkonna vigastuste profiilis hinnatud vajadusest.

Tulemuslikkuse indikaatoriteks on vigastussuremuse langus 1% ja vigastushaigestumuse langus vähemalt 5% võrreldes 2009. aastaga (2009. aastal vigastushaigestumus oli vastavalt 174857 juhtu ja suremus vigastustesse moodustab 13,5% kogu Eestis, indikaatorit hinnatakse maakonnapõhiste näitajate alusel tuginedes haigekassa ja TAI andmebaasile); elanikkonna teadlikkuse kasv (mõõdetakse Haigekassa elanikkonna rahulolu uuringuga). Üritustel osalenud sihtrühmad on enesehinnanguliselt vähemalt 60% juhul saanud teadmisi rakendanud igapäevaelus.

3. MEEDIAS TEAVITAMINE

Meedia on lihtsaim viis juhtida otseselt inimeste tähelepanu tervisega seotud eluviisi aspektidele, demonstreerida lihtsaid oskusi tervisekäitumise muutmiseks, motiveerida inimesi muutma oma tervisekäitumist ning kujundada seeläbi ühiskonnas sotsiaalseid norme ja väärtushinnanguid, mis loovad eeldused elanike tervist toetavama eluviisi saavutamiseks. Meedias edastatud teavet peab toetama füüsiline keskkond, inimese lähedane suhtlusringkond (perekond, sõbrad, töökaaslased jne) ja inimest ümbritseva paikkonna üldine suundumus tervist toetavamaks. Meedias teavitamisele peab lisanduma ka võimalus saada kohapeal täpsemaid suuniseid ja juhiseid muudatuste rakendamiseks igapäevases elus kas läbi üleriigiliste ja kohalike ajalehtede teavitamise, teabematerjalide, Interneti kaudu või individuaalse nõu saamise teel. Oluline on visuaalne tervisest teavitamine meedia vahendusel, tasakaalustamaks erahuvidest tulenev informatsioon teaduspõhise erapooletu teabega.

3.1. Vigastuste vältimine ja esmaabi vigastuste korral

Kampaania eesmärgiks on juhtida tähelepanu olukordadele, mis on eelduseks vigastuste tekkele ning traumade korral õigele tegutsemisele ja esmaabi osutamisele. Kampaania on suunatud noortele (15- 24 aastat). 2011 aastal jätkatakse traumade ennetamise tegevusega „Mõtlematu tegu võib muuta sinu elu. Jäädavalt“. Kampaania kanalid on televisioon, raadio, kino, väli- ja sisemeedia, Internet, sotsiaalmeedia.

Tulemuslikkust mõõdetakse katvuse, meediakajastuste arvu ja märgatavusega (haigekassa uuringuga)

Lisainfot leiab <http://www.haigekassa.ee/kindlustatule/eluvaalem>

3.2. Ratsionaalne ravimikasutus

Kampaania eesmärgiks on teavitada elanikke toimeainepõhisest valikust ning võimalusest vähendada omaosaluse suurust ravimite ostmisel kasutades soodsama hinnaga ravimeid. Haigekassa analüüsid viitavad, et omaosaluse suhteliselt kõrge määr tuleneb suuresti patsientide valikutest ravimite ostmisel, täpsemalt soodsaimate valikute vähesest kasutamisest. Patsientide valikud omakorda on tingitud arsti või apteekri soovitudest, aga suurel määral ka teadmatusest, et erinevate kaubamärkide all müüdivad sama toimeainega ravimitel on sama mõju. Eesmärgiks on saavutada patsientide teadlikkuse tõstmine ning

taskukohasemate ravimite suurem kasutuselevõtt. Tulemuslikkust mõõdetakse katvuse, meediakajastuste arvu ja märgatavusega (haigekassa uuringuga).
Lisainfot leiab <http://www.haigekassa.ee/kindlustatule/soodusravimid/ravimikampania>

3.3. Vähiriski teavitamise kampaania

Kampaania eesmärgiks on tulenevalt terviseprobleemide esinemusest tõsta elanikkonna, eriti aga meeste teadlikkust vähi riskifaktoritest ja varajase avastamise võimalustest. Varane (vanuses 30-64) pahaloomuliste kasvajate suremuskordaja aastal 2009 oli 162, eesmärgiks on varase (vanuses 30-64) pahaloomuliste kasvajate suremuskordaja langus võrreldes aastaga 2009. Meestel esineb kõige sagedamini eesnäärmevähki, kopsuvähki, nahavähki ning mao- ja käärsoolevähki. Võrreldes eelnevate aastatega on meeste hulgas vähenenud kopsuvähi osakaal, ent tõusnud on nahavähi esinemine. Naised haigestuvad enim rinnavähki, nahavähki ning käärsoole, emakakeha- ja emakakaevähki.

Pahaloomuliste kasvajate riskifaktorid on suitsetamine, kange alkoholi tarvitamine, liigne küllastatud rasva tarbimine, vähene kiudainete ja juur- ja puuvilja tarbimine, vähene kehaline aktiivsus, töökeskkond, stress ning liigne päikesekiirguse mõju. Peale riskitegurite vähendamise on oluline ning kõige efektiivsem tegevus vähktõve varajane avastamine, see aitab suurendada vähihaigete elulemust ning parandada nende elukvaliteeti.

2011 aasta kampaania on suunatud vähiriskide vähendamisele, et vähi sümptomite äratundmise kaudu motiveerida elanikke õigeaegselt arsti poole pöörduma ning seeläbi tagada vähi varajane avastamine ja õigeaegne ravi, mis suurendab vähi elulemust ning vähendab suremust.

Tulemuslikkust mõõdetakse katvuse (kontaktide arv), meediakajastuste arvu ja märgatavusega (haigekassa uuringuga) ning kaugeesmärkidena mõõdetakse enneaegse (enne 65 eluaastat) vähi haigestumuse ja suremuse muutust võrreldes aastaga 2006 ja 2009.

Lisainfot leiab <http://www.haigekassa.ee/ennetus>

3.4- 3.10. Tervise teabe projektid

Projektide eesmärgiks on tõsta inimeste teadlikkust tervisest, haigustest, võimalikest ja vajalikest tervishoiuteenustest ning inimeste õigustest ja kohustustest raviprotsessis.

Projektide tegevuseks on elanikkonna teavitamine üleriigilise levikuga päeva- või nädala lehes vähemalt 8 korda aastas terviseleheküljena, kus kajastatakse prioriteetsete valdkondade teemasid, teisi tervisealaseid aktuaalseid teemasid ja juhendatakse eluviisi muudatuste praktilist rakendamist. Teemad on seotud kampaaniatega ning teiste ajakohaste teemadega tervishoius, et tõsta elanikkonna teadlikkust (nt haige laps koolis, hambahaiguste ennetamine, vähi sõeluuringud, 1220 jne). Teavet edastatakse SL Õhtulehes, Maalehes, Päevalehes, Postimehes, Linnalehes, ajalehes Den za Dnjom ja valemivihikus.

Tulemuslikkust mõõdetakse katvuse (väljaannete tiraaž) ja märgatavusega (haigekassa uuringuga)

4. TRÜKISED

4.1. Tervisealased trükised

Projekti eesmärgiks on parandada esmatasandi tervishoiu kaudu täiskasvanute mõjustamist tervist toetava eluviisi saavutamiseks, et tagada täiskasvanute juhendamine eluviisi küsimustes, mille tagajärjel väheneb kardiovaskulaarne üldrisk peamiselt 30-60 aastaste

hulgas, suureneb varajases staadiumis avastatud vähijuhtude osakaal ning väheneb hooletusest või järelevalvetusest tingitud vigastuste arv.

Projekti tegevuseks on suures mahus (kuni 80 000 eks) südame- veresoonehaiguste ennetamise (min 2 erinevat) eluviisi juhendmaterjalide produtseerimine. Südamega seotud teemadest käsitletakse vaimse tervise seost südame -veresoonehaigustega. Vähi ennetamisele ja varajasele avastamisele suunatud juhendmaterjal keskendub meeste vähi haigestumisele ja selle võimalikule ennetamisele, sealhulgas varajaste sümptomite äratundmisele ja riskitegurite vähendamisele. Laste tervislikule arengule suunatud juhendmaterjali teemaks on koolilaste tervisepäevik, mis võimaldab lapse aktiivset kaasamist tervise jälgimisel ja võib abistada perearstide ja kooliõdede vahelist koostööd.

Kõik trükimaterjalid on kättesaadavad <http://www.haigekassa.ee/kindlustatule/juhendid>

4.2. -4.8. Patsientide juhendmaterjalid

Projekti eesmärgiks on luua trükitud infomaterjale, mille abil saab tõsta elanikkonna või teatud sihtrühma teadlikkust tervisest, haiguste ja tüsistuste ennetamisest ning toimetuleku ja elukvaliteedi mõjutamise võimalustest.

2011. aastal valmivad materjalid alljärgnevatel teemadel:

- Imiku toit ja toitmine
- Ülemiste hingamisteede infektsioonid väikelastel
- Kodused hooldusravi võtted lähedasele

2011 aastal on plaanis vähemalt nelja uue trükise produtseerimine, lisaks rahastatakse võimalusel kolme kordustrukiset.

Tulemuslikkuse indikaatoriteks on trükiste arv ja kvaliteet, levimus ning tagasiside sidusrühmadelt, kelle vahendusel materjale jagati.

Kõik trükimaterjalid on kättesaadavad <http://www.haigekassa.ee/kindlustatule/juhendid>

5. SIHTRÜHMADALE SUUNATUD TEGEVUSED

5.1. Raseduskriisi nõustamine

Projekti eesmärgiks on lapseootel naistele ja nende lähedastele asjakohase raseduskriisi nõustamisteenuse kättesaadavuse tagamine, tegemaks informeeritud otsuseid rasedusega seonduvates küsimustes, olles teadlik võimalikest terviseriskidest ja informeeritud riigi poolt tagatud tugiteenustest ja toetustest.

Strateegilised tegevussuunad on raseduskriisi nõustamise teenuse osutamine lapseootel peredele, nõustajate tegevuse koordineerimine ja teenuse vastavuse tagamine kvaliteedistandardile. Raseduskriisi nõustamise võimaluste tutvustamine tervishoiutöötajatele ja potentsiaalsele sihtrühmale.

Tulemuslikkuse indikaatoriteks on vähemalt 1800 erineva isiku nõustamine ning kokku kuni 4000 nõustamiskorda lepingu perioodil. Nõustatavad on enesehinnanguliselt saanud abi vähemalt 40% juhtudest ja teenuse kvaliteediga on rahulolu tasemel „hea“ vähemalt 80% juhtudel. Projektiperioodil on toimunud vähemalt üks teabepäev sidusrühmale (naistearstid, perearstid, ämmaemandad jne) ja ilmunud vähemalt kolm artiklit avalikus meedias teenuse tutvustamise eesmärgil.

Lisainfot leiab www.rasedus.ee

5.2.Sünnieelne- ja järgne nõustamine

Projekti eesmärgiks on tagada peredele rasedusaegse eluviisi, immuniseerimisalase teabe ning imiku tervisealaste juhendmaterjalide kättesaadavus elektroonselt ning võimaldada vähemalt 10% peredele kättesaadav nõustamisteenus Interneti vahendusel.

Strateegilised tegevussuunad on tagada vähemalt 3600 raseduse või lapse tervisega seotud küsimusele vastamine ning raseduse-, sünnituse ja lapse tervise teemalise foorumi sisuline monitooring ja vajadusel sekkumine. Raseduse, perekooli ja imetamisega seotud infomaterjalide uuendamine ja kättesaadavaks muutmise koduleheküljel. Asutakse välja töötama teenust, kuidas tagada perekooli loengute kättesaadavus perekondadele, kellel puudub selleks lisaressurss ning samas on kõrgeks vajadus vanemahariduse omandamiseks.

Tulemuslikkuse indikaatoriteks on internetinõustamiste arv ja rahulolu teenusega tasemel „hea“ 80% ulatuses ning 70% vastuse saanutest on rakendanud saadud teavet praktikas enesehinnanguliselt. Teadlikkus nõustamisteenuse võimalusest on vähemalt 50% sihtrühma hulgas tagasiside uuringu alusel. Koduleheküljel olevaid juhendmaterjalidel on klikitud kokku vähemalt 10000 korral.

Lisainfot leiab www.perekool.ee

5.3. Noorte vigastuste vältimine sotsiaalmeedia abil

HK Laste tervislik areng

RTA 2 Laste ja noorte turvaline ning tervislik areng

Projekti lähieesmärgiks on vähendada noorte vigastustega seotud riskikäitumist suhtumiste ja hoiakute kujundamise kaudu, kaugesmärgiks on noorte (peamiselt vanuses 15-24) suremuse ja haigestumuse vähenemine vigastustesse ja mürgistustesse.

Projekti raames tagatakse noortele sotsiaalmeedias materjalid, mis juhivad tähelepanu vigastuste valdkonna problemaatikale ja koostöös maakondlike projektidega rakendatakse sotsiaalmeedias negatiivsete suhtumiste ja hoiakute kujundamist riskikäitumisse.

Strateegilised tegevussuunad on eesti keelses internetipõhises sotsiaalmeedia keskkonnas vigastuste ennetamisega seotud info kättesaadavus, uuendamine ja toimetamine ning koostöö partneritega sotsiaalmeediakeskkonna toimimiseks. Tulemuslikkuse indikaatoriteks on tagada vähemalt 1500 aktiivset kasutajat ning võistlustes osalemine.

Pakkumise kutse edastatakse institutsiooni(de)le, kes on võimeline üle Eestiliselt korraldama internetipõhist sekkumist sotsiaalmeedias noorukitele“.